

ת"פ 61492/12/16 - מדינת ישראל-תביעות נגב נגד אדיר בובליל- בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 61492-12-16 מדינת ישראל נ' בובליל

בפני בעניין:	כבוד השופטת, סגנית הנשיא ענת חולתא מדינת ישראל-תביעות נגב
המאשימה	ע"י ב"כ עו"ד שגיא אבנעים נגד אדיר בובליל-בעצמו
הנאשם	ע"י ב"כ עו"ד דוד ויצטום

גזר דין

1. בפני בקשת שירות המבחן להפקעת צו לעבודות שירות לתועלת הציבור וצו מבחן אשר הוטלו על הנאשם במסגרת פסק הדין מיום 8.11.20.

הבקשה והרקע לה:

2. ביום 3.1.19, במסגרת הסדר טיעון שנערך במאוחד עם ת"פ 18021-06-17, נמחק כתב האישום בעניינו של הנאשם באותו ת"פ ונקבע, על יסוד הודאת הנאשם, כי ביצע את העבירה המיוחסת לו בתיק שבפני, קרי - החזקת סם לצריכה עצמית (חשיש במשקל 9.87 גרם) עבירה מיום 30.9.15.

3. הצדדים טענו לעונש ובפרט בשאלת ההרשעה וכן התקבלו תסקירי שירות המבחן בעניינו של הנאשם. בסופו של דבר, ובהתאם להמלצת השירות, ניתן בתאריך 8.11.20 פסק דין במסגרתו החליט בית המשפט שלא להרשיע את הנאשם והוטלו עליו 100 שעות של"צ וצו מבחן למשך שנה.

4. ביום 23.5.21 הוגשה בקשה להפקעת צו השל"צ וצו המבחן.

בבקשה צוין, כי בעבירות מתחום הסמים, טרם בניית תכנית השל"צ, נערכות בדיקות שתן לגילוי שרידי סם על מנת לוודא ניקיון מסמים. הנאשם זומן למתן בדיקת שתן בתאריך 23.12.20 ונמצאו בה שרידי סם, כן עלה חשד לניסיון לזייף את הבדיקה. בפגישה ביום 30.1.21 נמסר לנאשם כי במצב דברים זה לא ניתן להפנותו לבניית תכנית של"צ. הנאשם התקשה לקבל הערכה זו, הביע כעס רב והפנה טענות כלפי הבודק. נוכח האמור, הנאשם זומן שוב למסירת דגימות שתן, אך הוא התייצב ל-3 בדיקות מתוך 8 אליהן זומן. שתיים מתוך 3 הבדיקות נמצאו נקיות משרידי סם. לגבי בדיקה מתאריך 18.4.21, נמסר ממבצע הבדיקות כי הנאשם זייף את תוצאות הבדיקה.

הנאשם מסר כי לא יוכל להתייצב לזימון חוזר כשל אילוצי עבודתו ומסר, כי יגיע בעוד מספר שבועות כאשר יתפנה. שירות המבחן מעריך כי לנאשם כוחות פנימיים מוגבלים, כי הוא מתקשה לבצע את הענישה שהוטלה עליו חרף

ניסיונות חוזרים לגייסו לשם כך. נמסר, כי לאורך כל הקשר הטיפולי הנאשם פועל בתוקפנות ובהתלהמות כלפי שירות המבחן ומתקשה להכיר בבעייתיות בתחום השימוש בסמים. שירות המבחן סבור, כי הנאשם מתקשה לגלות הבנה לנדרש ממנו ולהיות מחויב להליך טיפולי ושיקומי במסגרת שירות המבחן, כמו גם לעמוד בדרישות המצופות ממנו ולקיים תקשורת מכבדת. בנסיבות אלו, שירות המבחן מסר כי אין באפשרותו להמשיך הפיקוח על הנאשם והמליץ להפקיע את הצווים אשר הוטלו על הנאשם ולהטיל עונש חלופי.

5. תסקיר שירות המבחן הועבר להתייחסות הצדדים בתאריך 23.5.21 בפרק זמן אותו קצב בית המשפט, אך הצדדים לא קיימו החלטת בית המשפט.

6. בהמשך לכך, ובשל שינויים בתוכנית העבודה של המחלקה הפלילית, הועבר המשך הטיפול בתיק בפניי. בתאריך 13.9.21 נשמעו טיעוני הצדדים בבקשת שירות המבחן.

טענות הצדדים:

7. **ב"כ הנאשם** הודיע על הסכמת הנאשם לבקשה להפקעת הצווים. אשר טען כי הוא מסכים לבקשה להפקעת הצווים. נטען, כי מדובר בעבירה משנת 2015, שכתב אישום בגינה הוגש בשנת 2016. מאז האירוע עבר זמן רב, הנאשם התחתן, נולדה לו וילדה, עובד באופן מסודר ונמצא במקום טוב בחייו.

בנוגע לקשר עם שירות המבחן נמסר, כי הנאשם טען כי אינו משתמש בסמים ושלל זיוף בדיקות שתן. נטען, כי חוסר העקביות בקשר הטיפולי עם שירות המבחן נבע גם מביטולים מצד השירות והקשיים בשל התפרצות מגפת הקורונה, אך עניין זה לא צוין בתסקיר.

נטען, כי הנאשם נאלץ לבחור בין הקשר עם שירות המבחן לבין מקום העבודה שלו והיכולת לפרנס את משפחתו והכריע לטובת פרנסתו ומשפחתו.

ב"כ הנאשם ביקש שלא להורות על הרשעת הנאשם בדין על מנת שלא להחמיר את מצב הנאשם ולפגוע בו בחלוק הזמן. נמסר, כי אין לנאשם הסתבכויות כלשהן וניתן לראות בו כמי שהצליח. נמסר, כי הנאשם מוכן לקבל על עצמו סנקציה חלופית, ככל שהדין מאפשר אותה, במסגרת אי-הרשעה. הנאשם מוכן לשאת בהתחייבות כספית, לתרום מיוזמתו סכום כסף לגוף מסוים וכן הסכים לשאת בהוצאות משפט.

8. **המאשימה** לא שללה את טיעון הנאשם כי הצליח לשקם את חייו. עם זאת סברה, כי לא ניתן להתעלם מחוסר שיתוף הפעולה של הנאשם עם שירות המבחן ולא ניצל את ההזדמנויות שניתנו לו. בנסיבות אלה, הותרת אי-ההרשעה על כנה מתגמלת את הנאשם בגין התנהגות שלילית.

המאשימה עתרה להפקיע את הצווים, להרשיע את הנאשם, ולהטיל עליו מאסר מותנה ופסילת רישיון, שכן על פי האינדיקציות בתסקיר הוא ממשיך לצרוך סמים.

נטען, כי לו עמד הנאשם בפני בית המשפט כבראשונה היום, עם תסקיר דומה, זו הייתה עמדת המאשימה לעונש.

9. **הנאשם** עצמו מסר, כי בתחילת הדרך מול שירות המבחן הוא היה בעד התהליך והראה שיתוף פעולה. בהמשך, מספר פגישות נדחו ביוזמת שירות המבחן וניסיונות תיאום נכשלו. הנאשם התקשה לקבל את הטענות לגבי קושי בבדיקות השתן. כן מסר, כי לא מדובר במצב בו לא התייצב למסירת בדיקות שתן, אלא לא הצליחו לתאם מועד התואם את אילוצי עבודתו.

דין והכרעה

10. בשונה מעקרונות הגמול וההרתעה העומדים בבסיס דיני הענישה, ובפרט לאחר תיקון 113 לחוק העונשין, צו מבחן (לא כל שכן כשהוא מוטל ללא הרשעה) מגלם שיקולים שונים והאופי העונשי שבו מינימלי. הצו נועד למצבים בהם קיימת חשיבות בתמיכה בנאשם במתן ליווי טיפולי, במטרה להחזירו לתפקוד נורמטיבי ולמנוע המשך הדרדרות במצבו. משכך, מדובר באמצעי מובהק לשיקום הנאשם (ראו, למשל: ע"פ 1399/91 **ליבוביץ נ' מדינת ישראל**, פד"י מז(1) 177, בעמ' 185). זאת, גם כאשר צו המבחן מוטל במקביל לענישה אחרת, ואפילו ענישה מוחשית בצד הרשעה.

11. סעיף 1 לפקודת המבחן קובע:

"הואשם אדם בעבירה וראה בית המשפט שהאישום הוכח, אלא שבהתחשב בנסיבות הענין, ובכללן אפיו של האדם, עברו, גילו, תנאי ביתו, בריאותו הגופנית ומצבו השכלי, טיב העבירה שעבר וכל נסיבה מקילה שבה נעברה העבירה, ראוי, לפי דעתו, להעמיד את העבריין במבחן, רשאי בית המשפט לעשות אחת מאלה:

(1) להרשיעו ולהורות כל אחד מאלה: (א) להעמידו במבחן; (ב) להעמידו במבחן, ולהטיל עליו אחד או יותר מהמפורטים בפסקאות (1) עד (5), בהתאם להוראות פרק ו' לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), לפי הענין: (1) מאסר בפועל שהנידון ישא בעבודות שירות; (2) מאסר על תנאי; (3) קנס; (4) שירות לתועלת הציבור; (5) התחייבות להימנע מעבירה;

(2) ליתן צו מבחן בלי להרשיעו אם אין על הנאשם עונש מאסר על תנאי שבית המשפט רשאי לצוות על ביצועו עקב הרשעתו בעבירה שהואשם עליה."

12. מקום שבית המשפט סבור כי יש להעמיד את הנאשם במבחן, הרי השיקול המרכזי העומד בבסיס לכך הינו שיקומי וזו ציפייתו של בית המשפט וציפיית הציבור הנושא עיניו להליך. משכך, קיימת חשיבות רבה בהתמדתו של הנבחן לעמוד במבחן, לשתף פעולה ולקיים שיח עם גורמי הטיפול. במצבים בהם הנדון לא משתף פעולה עם שירות המבחן, ניתנים בפני בית המשפט מספר כלים בפקודת המבחן:

"18. (א) ראה שופט כי נבחן פלוני לא מילא אחרי הוראה מהוראותיו של צו מבחן, רשאי הוא ליתן הזמנה לנבחן הדורשת ממנו להתייצב במקום ובמועד שפורשו בה או ליתן עליו צו מעצר; בין בהזמנה ובין בצו מעצר יורה שהנבחן יתייצב או יובא לפני בית המשפט שנתן את צו המבחן.

...

...

20. הוכח להנחת דעתו של בית המשפט שנתן את צו המבחן, שהנבחן לא מילא אחרי הוראה מהוראותיו של צו המבחן, רשאי בית המשפט, בהתחשב, בין היתר, בתקופה שחלפה מיום העמדתו של הנידון במבחן, בדרך שבה עמד במבחן באותה תקופה ובנסיבות אי מילוי הוראות צו המבחן לעשות אחד מאלה:

1. להזהיר את הנבחן בלי לפגוע בהמשך תקפו של צו המבחן;

2.

להטיל על הנבחן קנס בלי לפגוע
בהמשך תקפו של צו המבחן, ואם לאחר מכן יבוא בית משפט להטיל עונש
על הנבחן לפי סעיפים 16 או 17 או סעיף זה, יובא הקנס האמור בחשבון
בקביעת אותו עונש;

3.

אם ניתן צו המבחן בלא הרשעה על
העבירה שבגללה ניתן - להרשיע את הנבחן ולהטיל עליו עונש, ואם ניתן
צו המבחן לאחר הרשעה לפי סעיף 1(1)(א) - להטיל על הנבחן עונש על
העבירה המקורית במקום צו המבחן, הכל כפי שבית המשפט היה רשאי
להטיל על הנבחן אילו זה עתה הורשע בפניו על אותה עבירה;

4.

אם ניתן צו המבחן לאחר הרשעה לפי
סעיף 1(1)(ב) - להטיל עליו עונש נוסף על העבירה המקורית במקום צו
המבחן, בהתחשב בכל עונש אחר שהוטל עליו על העבירה המקורית.

...

...

25.

לפי בקשת הנבחן או קצין המבחן
המפקח עליו רשאי בית המשפט שנתן את צו המבחן להפקיעו; הגיש את
הבקשה קצין המבחן, רשאי בית המשפט לדון בה בלי להזמין את הנבחן.

26. ההסדר בעניין שירות לתועלת הציבור, הקבוע בסעיף 71א(א) בחוק העונשין, תכליתו כאמצעי עונשי בין מגוון
האמצעים העומדים לרשותו של בית-המשפט בהליך פלילי. אחד המאפיינים של צו שירות הוא שהנידון ממשיך
באורך חיו הרגיל, לרבות בתעסוקה, ובמקביל לכך מתפנה מעיסוקיו ומבצע עבודות לתועלת הציבור בהיקף
שהוטל עליו וללא שכר. מדובר באמצעי שעיקרו "חיוב העבריין להיטיב עם הציבור, שבו ביקש לפגוע במעשה
העבירה, ושיקומו של העבריין באמצעות חינוכו לערכי עבודה ועזרה לזולת" [ע"פ 291/81 פלוני נ' מדינת
ישראל, פ"ד לה(4), 438, בעמ' 443].

27. סעיף 71ד בחוק העונשין עניינו מקרה שבו הופר צו שירות לתועלת הציבור:

" הוכח להנחת דעתו של בית המשפט שנתן את צו השירות שהנידון לא מילא אחר
צו השירות, רשאי הוא -

1.

אם ניתן צו השירות בלא
הרשעה - לבטל את צו השירות, להרשיעו ולגזור עליו עונש על
העבירה שבגללה ניתן צו השירות (בסעיף זה - העבירה המקורית);

2.

אם ניתן צו השירות לאחר הרשעה

בלא כל עונש נוסף - לבטל את צו השירות ולהטיל עליו עונש על העבירה המקורית במקום צו השירות;

3.

**אם ניתן צו השירות לאחר הרשעה
נוסף על עונש אחר - לבטל את צו השירות ולהטיל עליו עונש נוסף על
העבירה המקורית במקום צו השירות, בהתחשב, בין השאר, בכל עונש
שהוטל עליו על העבירה המקורית."**

28. במקרה זה הוטלו על הנאשם צו מבחן וצו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה כחלק מהמלצה אחת של שירות המבחן. ההחלטה בנוגע לצו המבחן ולצו השירות ניתנו במאוחד, הבקשה הוגשה בשני הצווים במאוחד וגם עמדת הנאשם ביחס לשני הצווים אחת היא.

29. גם אם קיימת מחלוקת, שלא מוצה הברור בה, בין הנאשם ובין גורמי הטיפול באשר לסיבות שהובילו להגשת הבקשה על ידי שירות המבחן הרי שגם הנאשם הביע עמדתו במפגיע במעמד הדיון כי הוא מעוניין בהפקעת שני הצווים ואינו מבקש להמשיך בקשר הטיפולי עם שירות המבחן. **די בכך על מנת לקבל את בקשת שירות המבחן להפקעת הצווים וכך אני מורה.**

30. שאלת גזירת הדין החלופית נידונה בנפרד בהתאם לשיקולים שונים.

גם במקרים בהם בקשת שירות המבחן נסמכת על חוסר שיתוף פעולה, מעידות בהליך הטיפולי או חוסר ציות להוראות הצו, לבית המשפט שיקול דעת רחב, כפי שצוטט לעיל מהוראות הדין ולא במהרה יזנח בית המשפט כליל את שיקולי השיקום שהנחו את מתן פסק הדין מלכתחילה (ראו, למשל רע"פ 9795/07 **שביטה נ' מדינת ישראל** (01.02.2009)).

31. לעניין זה, בשונה מעצם הפקעת הצווים במקרה שבפנינו, יש משמעות לטעמים שהובילו להגשת הבקשה. לעניין זה, העובדה שגם בפני הנאשם לא נטל ולו שמץ אחריות על כישלון התקשורת עם שירות המבחן ועל הנסיבות אשר הובילו לכך שטרם נבנתה עבורו תכנית של"צ מלמדת, כי אפשר ולשיקולי השיקום המובהקים אשר הנחו את בית המשפט בגזירת הדין מלכתחילה ניתן משקל יתר.

32. מלכתחילה הובהר לנאשם, כי הענישה השיקומית מצריכה השקעת זמן ומאמץ ומצופה מנבחן שבית המשפט הפעיל בעניינו את החריג לכלל, נמנע מהרשעתו, והטיל עליו ענישה שיקומית, כי יעמיד בתקופת המבחן את צרכי שיקומו ואת הוראות בית המשפט מעל לצרכיו האישיים ואף מעל לצרכי פרנסתו.

33. נאשם אחראי, ונבחן אשר מבקש באופן כן לקיים את פסק הדין שניתן בעניינו צריך לגלות יתר אקטיביות ושיתוף פעולה עם גורמי הטיפול, ולא להתייחס אליהם בחוסר כבוד ובאופן שלא מאפשר כלל את קיום השיח הטיפולי. אם סבר הנאשם באמת ובתמים כי חרף רצונו לשתף פעולה והדבר נמנע ממנו "באשמת" גורמי הטיפול, מצופה היה כי יפנה לבא כוחו ואף יפנה לבית המשפט. הנאשם חדל וברור, כי אין מקום לתגמל אותו בתמריץ חיובי על מחדלו ועל התנהגותו.

34. חרף האמור לעיל, בית המשפט מחויב גם כיום, כי תוצאת ההליך תהיה מידתית ומאזנת נכונה בין מכלול השיקולים - אלה שהיו נכונים בעת מתן גזר הדין ואלה שנכונים היום בחלוף הזמן ובשינוי הנסיבות, חלקן לחובת הנאשם ולא כולן לזכותו.

35. לזכות הנאשם יש להביא בחשבון, כי הנאשם מתפקד היטב במסגרת המשפחתית והתעסוקתית, לא נפתחו נגדו

תיקים חדשים (בעבירות סמים או בכלל) ובמובן זה שיקולי השיקום והתיקון התממשו.

עוד יש להביא בחשבון, כי מדובר בעבירה ישנה נושנה משנת 2015, שכתב האישום בגינה הוגש בחלוף הזמן, וההליך המקורי היה תלוי ועומד בפני בית המשפט זמן רב כאשר לאורך כל התקופה הזו הנאשם נמצא תחת עינוי הבוחנות של בית המשפט ושל שירות המבחן.

כן יש לשקול, כי התקופה בה אנו מצויים אינה תקופה שגרתית, החברה כולה עברה תהפוכות בשל מגפת הקורונה ומדי יום נחשף בית המשפט גם לקשיים הרבים שגורמי הטיפול נחשפו אליהם כתוצאה מכך. במובן זה יש לקבל את דברי הנאשם, כי הימשכות ההליך וחוסר הרצף הטיפולי ודאי שלא היו באשמתו בלבד.

כל זאת, בגין עבירה שלא יכולה להיות מחלוקת כי היא אינה מהחמורות שבחוק העונשין.

36. לחובת הנאשם יש לשקול את התנהגותו כלפי גורמי הטיפול, כאשר בסופו של יום, ובשונה ממקרים אחרים, שירות המבחן לא ביקש להזהיר את הנאשם או לתת לו הזדמנות נוספת, אלא הודיע כי הוא מבקש להפסיק את הקשר עם שירות המבחן בין היתר בשל יחסו אל גורמי הטיפול, והתנהגותו הבלתי מכבדת.

37. עוד יש לקחת בחשבון, בכל הכבוד, כי טיעון המאשימה לעונש בפניי אינו מתיישב עם מחדלה שגילתה בחוסר יחס גמור לבקשה כבר מחודש מאי, שהועברה לעיונה, ואף התעלמות מהחלטת בית המשפט אשר הורתה על הגשת תגובות לבקשה.

38. בסופו של יום ובבחינת מכלול השיקולים שהובאו לעיל אני מוצאת, כי הרשעת הנאשם כיום בגין המעשה משנת 2015 תהווה תוצאה בלתי מאוזנת וצפויה להרע לו ולציבור כולו יותר מאשר להועיל.

39. נכונות הנאשם לשלם הוצאות משפט או להעמיד תרומה חלף הענישה במקרה זה מהווה איזון נכון במכלול השיקולים. הצעה ברוח זו הופנתה למאשימה במהלך הדיון, בשים לב גם לרמת ולסוגי הענישה הנהוגים כיום בעבירות מעין אלה, ולרבות כאשר מדובר בתיקים המסתיימים בהסדר מותנה.

40. נוכח כל המפורט לעיל, ובהסכמת הנאשם אני מורה כדלקמן:

א. צו המבחן וצו שירות לתועלת הציבור אשר הוטלו על הנאשם ביום 8.11.20 מבוטלים בזאת.

ב. הנאשם יתחייב בסך ₪ 5,000 שלא לעבור עבירת סמים במשך שנתיים מהיום.

ג. הנאשם ישלם הוצאות משפט בסך ₪ 6,000 אשר יופקדו בקופת בית המשפט בתוך 90 יום. מחצית הסכום מוטלת לזכות הנהלת בתי המשפט ומחצית הסכום תועבר לזכות משרד הרווחה.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערר כחוק.

ניתן היום, כ"ט תשרי תשפ"ב, 05 אוקטובר 2021, במעמד הצדדים.